

«Спасибо России за то, что она подарила нам Андрея»
Некролог и соболезнования, поступившие в Институт славяноведения
в связи с кончиной Андрея Леонидовича Шемякина

- Тања Трикић
Одлазак великог пријатеља Србије Андреја Шемјакина

- Мирослав Перишић, директор Архива Србије
- Драган Станић, председник Матице српске
- Михаило Војводић, секретар Одељења историјских наука САНУ
- Горан Милорадовић
- Иван Кнежевич
- Радомир Поповић
- Алексей Борисович Арсеньев
- Ирина Воробьева

Одлазак великог пријатеља Србије Андреја Шемјакина

Тања Трикић

У Москви је изненада преминуо историчар Андреј Шемјакин, велики пријатељ и одличан познавалац Србије и српског народа. Андреј Леонидович је од 1989. радио у Институту за словенске студије Руске академије наука а иза себе је оставио десетине књига и радова посвећених историји Србије.

Шемјакин, који је у Србији био чест и радо виђен гост, посебно се специјализовао за историју Србије и Балкана новог века, као и за руско-српске везе и односе. Изучавао је историју Првог светског рата, а од почетка двехиљадитих година активно проучавао модернизационе процесе у балканским земљама и био шеф пројекта „Човек на Балкану у процесу модернизације“, у оквиру којег је до 2011. године изашло шест тематских зборника.

Упознала сам га 2004. у просторијама Института, а први утисак је био не само да без акцента говори српски, што је за Русе реткост, него да и историју Србије држи у малом прсту. Доста се бавио историјом добровољачког покрета у Српско-турском рату 1876. као и Николом Пашићем, по чему га препознају и српски читаоци, будући да су му преведене на српски књиге „Идеологија Николе Пашића“, „Митрополит Михајло и Никола Пашић. Емигрантска преписка (1884–1888)“, као и „Смрт грофа Вронског“.

Шемјакин је био доктор историјских наука, а родио се 1. маја 1960. у Тули. Историјски факултет МГУ завршио је 1986, а 1990. одбранио је магистарски рад „Формирање Радикалне партије у Србији 1881/1883. године“. Тема докторске дисертације коју је одбранио 1998. у Институту за словенске студије била је „Идеологија Николе Пашића. Формирање и еволуција (1868–1891)“.

<https://rs.sputniknews.com/rusija/201803091114837762-andrej-semjakin-in-memoriyam/>

Соболезнования

Драге колеге и пријатељи,

Са великом тугом примили смо вест о смрти колеге, пријатеља и сарадника Андреја Шемјакина. Руска и српска историографија остале су без великог историчара који је својим делом оставио дубок траг у историјској науци.

Колега Андреј Шемјакин је био вишегодишњи истраживач у Архиву Србије и увек радо виђен пријатељ наше установе. Његов драги лик, пријатељски однос који је неговао према свима нама и његове промишљене речи у разговорима на историјске теме заувек остају у нашем сећању.

Породици Андреја Шемјакина и свим колегама у Институту славјановеденија Руске Академије наука изражавамо дубоко саучешће.

У Београду, 12. марта 2018.

У име колектива Архива Србије и у своје лично име
др Мирослав Перишић, директор Архива Србије

Институт за славистику РАН

Господин Константин Владимирович Никифоров, директор

Потресени смо вешћу о прераном одласку важног истраживача и доброг познаваоца руско-српских веза Андреја Леонидовича Шемјакина. Матица српска је тиме изгубила драгоценог сарадника и човека који је био носилац енергије усмерене ка сарадњи Института за славистику и Матице српске, те руске и српске научне заједнице. Примите знаке нашег искреног саучешћа.

Председник Матице српске, проф. др Драган Станић

У име Одељења историјских наука Српске академије наука и уметности, и у моје лично име, желимо да Вама, Вашем Институту и породици изненадно и прерано преминулог драгог колеге Андреја Шемјакина изразимо нашу велику жалост и најдубље саучешће.

Академик Михаило Војводић
Секретар Одељења историјских наука САНУ

Драги пријатељи и колеге,

вест о смрти Андреја Шемјакина дубоко ме је погодила и ражалостила. Отишао је човек који је био српски историчар, колико и руски. Током неколико деценија био је сарадник у многим српским научним институцијама и радо виђен гост у свим значајнијим српским архивима и библиотекама. Готово све што је написао већ је објављено и на руском и на српском језику. То нешто значи.

У нашем времену није било бољег познаваоца историје српског радикализма и личности Николе Пашића. Данас је мало људи који у науку улажу толико радозналости, љубави и страсти, као што је то чинио Андреј Шемјакин. Његовим одласком наша генерација истраживача остала је без великог пријатеља и поузда-

ног сарадника, а млађе колеге без драгоценог оријентира и примера професионалног морала.

Андреј Шемјакин је био човек старинског карактера и манира и посебне врсте шарма. Његовом смрћу настала је празнина која ће тешко бити попуњена.

Андрејевој породици и колегиницама и колегама у Институту славистике Руске академије наука изражавам најдубље саучешће.

др Горан Милорадовић
Институт за савремену историју, Београд

Как гром среди јасног неба, меня поразило известие о смерти моего великого друга Андрея Шемякина. 15 лет назад, когда я жил в Москве, как человек, который любит историю, я искал книгу профессора Николая Поповича. Профессор обещал мне привезти книгу, когда он приедет в Москву.

И однажды, 15 лет назад, профессор Попович приехал с одним крупным русским, который почти без акцента говорил на сербском. Настоящий русский – крупный блондин с бородой. «Так как Вам нравится история, да и вы примерно одного возраста, я решил вас познакомить», – сказал профессор Попович.

С тех пор, следующие 15 лет, и в Москве, пока я работал там, и позже, когда я уехал в Белград, мы виделись. У нас была своя небольшая традиция: Андрей мне звонил, обязательно диктовал мне список из 5–6 книг (всегда стеснялся, а я настаивал), которые вышли в Белграде, он приходил к нам с супругой на ужин или мы виделись в ресторане. С собой он привозил последние издания Вашего института и тульские пряники для моей супруги.

Для нас обоих Андрей был тем, кого сербы называют настоящим русским ученым, как из сказки. Крупный блондин, с глубоким голосом, посвященный всем своим существованием науке, кто-то, кто любит Сербию, и кто-то, у кого вы можете многому научиться. Великое сердце, душа и ум. От него мы многое узнали о сербах, хотя он не допускал ясной политической позиции и критиковал, когда кто-то приравнивал политическую позицию научному вкладу историка, ему причиняло боль все, что происходило с сербами, и даже небольшие игры и кланы среди сербских историков, поверхностность, маркетинговый подход к науке и самолюбие.

Он объяснял все, что нас интересовало, а то, что происходило и сейчас происходит в Сербии России, Украине, мире. Русский, от которого мы узнали о сербской истории больше, чем в школе. Он помогал и волновался о «Рус-Слове» – частной школе русского языка моей супруги.

Мне было больно, что сербское государство никоим образом не отметило ни Ваш институт, ни его, за все годы усилий, работу по изучению сербской истории, культуры и традиций...

Моя семья потеряла очень дорогого друга, рана на сердце большая, я уверен, что также велика потеря и для Вашего института...

Спасибо России за то, что она подарила нам Андрея, спасибо Вам за все, что делает Ваш Институт...

С уважением и благодарностью,
Иван Кнежевич

Поштоване колеге,
примите изразе искреног саучешћа поводом прераног одласка драгог пријатеља и колеге Андреја Леонидовича Шемјакина, великог znalца српске историје. Ми који смо га познавали, никад га нећемо заборавити.

С поштовањем,
др Радомир Поповић
Историјски институт Београд

С болью в сердце узнал про неожиданную кончину Андрея Леонидовича Шемякина, замечательного человека, любившего и отлично знавшего Сербию и ее народ, серьезного историка, моего многолетнего друга.

Вам и сотрудникам Института выражаю глубокое соболезнование по поводу утраты видного ученого, покинувшего нас в расцвете своей научной деятельности.

Скорблю вместе с Вами.
Дружески,
Алексей Борисович Арсеньев, Нови-Сад.

Только что прочитала о кончине Андрея, совсем неожиданно и трагично. Я знала его как приветливого и добродушного парня, готового поделиться своими знаниями о Сербии и сербах. Какая утрата...

Ирина Воробьева, д.и.н.